

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันนโยบายการพัฒนาการศึกษาของชาติ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ รู้จักคิดเป็น ทำเป็น ดำรงตนเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งการที่จะบรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ผู้เรียนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากหนังสือ เอกสาร และสื่อการศึกษาอื่น ๆ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 21)

ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสื่อการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนปัจจุบัน (ณรงค์ ป้อมบุญปลา 2526 : 62-63) ห้องสมุดจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับและทุกวิชาชีพ เป็นแหล่งของการศึกษาตลอดชีวิตที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ (Kaula 1983 : 43) ห้องสมุดกับการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กันจนไม่สามารถจะแยกจากกันได้ (Mital 1969 : 3)

โครงการอาชีวศึกษาครบวงจร เป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้จบการศึกษาทางวิชาชีพ ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถและมีทักษะในการทำงาน มีจริยธรรมอันดีงามในการประกอบอาชีพ ดังนั้นการปรับปรุงหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนให้นักศึกษารู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และหาประสบการณ์ในการทำงาน จึงเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างนิสัยรักการทำงานและความรับผิดชอบต่อหน้าที่

(บรรจง ชูสกุลชาติ 2530 ก: 13-18 ; บรรจง ชูสกุลชาติ 2530 ข: 63)

จากจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาที่เน้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เช่นนี้ ห้องสมุดในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เพราะศูนย์สื่อหรือห้องสื่อทางการศึกษา (Learning Resource Center)

ที่มีหนังสือและเอกสาร และโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นกับการจัดการอาชีวศึกษาแบบ
 สมรรถฐาน คือ การเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล (วิรัช กุมพาศ 2528 : 51)
 ห้องสมุดในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการ
 อาชีวศึกษา ทำให้นักศึกษาทางอาชีวศึกษามีประสบการณ์ และทักษะในการค้นคว้าวิจัย และการ
 ค้นหาข้อสนเทศทางอาชีพ (วรางคณา อินทรพินทุวัฒน์ 2528 : 88) เพราะจากการศึกษางานวิจัย
 ห้องสมุดทางด้านอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาทางด้านอาชีวศึกษามีปัญหาในการใช้ห้องสมุดและ
 ทรัพยากรห้องสมุด ดังเช่น งานวิจัยของธนู บุญญานุวัตร ศึกษาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษ
 ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม 3 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิค
 วิทยาลัยอาชีว และวิทยาลัยเกษตรกรรม พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดน้อย นักศึกษาส่วนใหญ่
 ไม่รู้จักวิธีการใช้บัตรรายการ นักศึกษาต้องการให้มีการจัดซื้อหนังสือในสาขาวิชาชีพเพิ่มขึ้น
 (ธนู บุญญานุวัตร 2529 : 114) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมา สุวดี ศึกษานโยบายการ
 ดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษา
 ทางด้านอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับการใช้หนังสือและห้องสมุด นักศึกษาใช้ห้องสมุดนาน ๆ
 ครั้ง และมีนักศึกษาส่วนหนึ่งไม่เคยใช้บริการห้องสมุด จำนวนทรัพยากรห้องสมุดมีน้อยและไม่สอดคล้อง
 กับสาขาวิชาที่เปิดสอน (เบญจมา สุวดี 2524 : 233-235) จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัย
 ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานเป็นบรรณารักษ์ของห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการแห่งหนึ่ง สังกัดกรม
 อาชีวศึกษา เห็นว่าน่าจะมีการศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาด้านอาชีวศึกษา ประเภท
 วิชาพัฒนการ โดยศึกษาจากนักศึกษาวិทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการเซตุน
 และวิทยาลัยพัฒนการบางนา เพื่อจะได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุดและทรัพยากร
 ห้องสมุด ปัญหาและความต้องการในการใช้ห้องสมุด การดำเนินงาน การตัดสินใจ
 การวางแผนและการปรับปรุงงานห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการ ให้ตรงกับความต้องการในด้าน
 การใช้และการเรียนการสอนตามหลักสูตรของวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี
 วิทยาลัยพัฒนการเซตุน และวิทยาลัยพัฒนการบางนา

2. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อทรัพยากรห้องสมุด

แนว เหตุผล

นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้ทรัพยากรห้องสมุดในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน และนักศึกษามีการใช้และประสบปัญหาในการใช้ไม่แตกต่างกัน ปัญหาที่นักศึกษาทั้งสองระดับประสบได้แก่ การค้นทรัพยากร ทรัพยากรไม่สอดคล้องกับความต้องการในการใช้และทรัพยากรในสาขาวิชาต่าง ๆ มีไม่เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้นักศึกษาทั้งสองระดับมีความคิดเห็นและความต้องการในการใช้ทรัพยากรไม่แตกต่างกัน

ตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ระดับการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
2. สาขาวิชาที่นักศึกษาเลือก ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ การบัญชี การขาย และการเลขานุการ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้แก่ การบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ตัวแปรตาม

1. การใช้ห้องสมุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ความถี่ในการใช้
2. ความต้องการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส.
3. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรห้องสมุดด้านพันธชยกรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยพันธชยกรรม 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพันธชยกรรมธนบุรี วิทยาลัยพันธชยกรรมเชตุพน และวิทยาลัยพันธชยกรรมบางนา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย และกลุ่มวิชาการเลขานุการ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ยกเว้นวิทยาลัยพันธชยกรรมบางนาที่ไม่มีการเปิดสอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาของวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2531 จำนวน 452 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3 ของประชากรทั้งหมด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพันธชยกรรมทั้ง 3 แห่ง
2. สํารวจห้องสมุดของวิทยาลัยพันธชยกรรมทั้ง 3 แห่ง ด้วยแบบสอบถามและสัมภาษณ์บรรณารักษ์เกี่ยวกับการบริหาร การดำเนินงาน ทรัพยากรห้องสมุด การบริการ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรห้องสมุด ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบกำหนดคำตอบให้ คำถามที่ตอบได้อย่างเสรี และคำถามที่ตอบตามลำดับชั้นการประเมินค่า แบบสอบถามครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ การใช้ทรัพยากร ปัญหาในการใช้ทรัพยากร และความต้องการในการใช้ทรัพยากร
4. ทดสอบแบบสอบถามกับนักศึกษาวิทยาลัยพันธชยกรรมธนบุรี วิทยาลัยพันธชยกรรมเชตุพน วิทยาลัยพันธชยกรรมบางนา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกชั้นปี ทุกแผนกสาขาวิชา จำนวน 43 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง และนำมาแก้ไขปรับปรุง
5. การแจกแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ แจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของนักศึกษาวิทยาลัยพันธชยกรรมทั้ง 3 แห่ง ด้วยตนเอง

6. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science-SPSS)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบลักษณะการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ความต้องการและปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพัฒนศึกษการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนศึกษการเขตพนา และวิทยาลัยพัฒนศึกษการบางนา ซึ่งจะเป็นแนวทางแกห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนศึกษการทั้งสามแห่ง ในด้านการปรับปรุงและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ตลอดจนให้บริการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้และความต้องการของนักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรห้องสมุด พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด การบริการของห้องสมุด และความสนใจทางด้านการอ่านกับการใช้ห้องสมุดของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ระดับหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะ

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการใช้ห้องสมุดและบริการของ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ระดับหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะ

ระดับหอสมุดกลาง ละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ (2520) ศึกษาบริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้แก่นักศึกษา วนิดา จินตนาบุรุษย์ (2525) ศึกษาการใช้บริการต่าง ๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจิรัชณี วงศ์สุวรรณ (2525) ศึกษาบริการห้องสมุดที่ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ความต้องการ ความพึงพอใจ และปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ระดับห้องสมุดคณะ รัตนา กระแสชัย (2525) ศึกษาความต้องการในการให้บริการของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมุ่งศึกษาความต้องการในการให้บริการห้องสมุด ปัญหา ความคิด และข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาแพทย์ที่มีต่อบริการต่าง ๆ วรรณุช เตียวตระกูล (2525) ศึกษาปัญหาของนักศึกษาแพทย์ในการใช้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ห้องสมุด สรรวจบริการต่าง ๆ และข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาแพทย์ต่อบริการห้องสมุด สุปรินญา ลุลิตานนท์ (2530) สรรวจความนึกเห็นและความต้องการในการใช้ห้องสมุดคณะ อักษรศาสตร์ ชนิดดา โกวิทวที (2531) ศึกษาความต้องการของนิสิตอักษรศาสตร์ในการใช้บริการห้องสมุด คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ ความต้องการและปัญหาในการบริการห้องสมุด

นอกจากการศึกษาในระดับห้องสมุดคณะแล้ว ยังมีการศึกษา เปรียบเทียบของห้องสมุดคณะต่าง ๆ หลาย ๆ แห่ง ดังที่จิตติ บึงตระกูล (2521) ได้สำรวจความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยมุ่งศึกษาลักษณะการใช้ห้องสมุด ความนึกเห็น และความต้องการในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สุนีย์ นัยจันทร์ (2523) สรรวจความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดในคณะ เกสซ์ศาสตร์ ในประเทศไทย โดยศึกษาความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนิสิตนักศึกษา คณะ เกสซ์ศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท คณะ เกสซ์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดระดับวิทยาลัย เขวง จำรูญจันทร์ (2526) ศึกษาความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยครู วรรณ ขาญพิทักษ์กุล (2528) ศึกษาการใช้บริการห้องสมุดในสถานศึกษาพระคริสตธรรมในกรุงเทพมหานครของอาจารย์และนักศึกษา วัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังกล่าวเพื่อศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการการใช้ห้องสมุด

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดทางด้านอาชีพศึกษามีไม่มากนัก ได้แก่
 ทัศนีย์ ณ บ้านเบิก (2511) ได้สำรวจทัศนคติของนักศึกษาแผนกวิชาช่างสำรวจ วิทยาลัยเทคนิค
 กรุงเทพฯ ที่มีต่อการใช้ห้องสมุดกลาง พวงผกา วงศ์บุรุษ (2519) ศึกษาการใช้ห้องสมุดและ
 ความสนใจในการอ่านของนักศึกษาวิทยาลัยกรุงเทพฯ และเบญจมา สุวดี (2524) ศึกษาเกี่ยวกับ
 ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีพศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย
 ศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไป การบริหารงานและผู้ใช้บริการ ฐนุ บุญญาบุตร (2528) ศึกษาการ
 ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยมุ่ง
 ศึกษาสภาพการใช้ห้องสมุด ความคิดเห็นและความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา
 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

2. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในด้านการอ่าน พลวิทย์ รองสวัสดิ์ (2520)
 ศึกษาความสนใจการอ่านและการใช้ห้องสมุด : จอร์นเอฟเคนเค้ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์
 และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วรสิริ ธรรมประคิษฐ์
 (2523) ศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มุ่งศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา
 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร และคณะวิทยาศาสตร์
 ภาควิชา พุทธนิมิตต์ (2530) ศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือ
 รวมทั้งความคิดเห็นและบริการของห้องสมุด

สำหรับผลงานวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม พบว่ามีความสอดคล้องและไม่สอดคล้อง โดยจะกล่าวถึง
 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุด ความต้องการในการใช้และปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุด พบว่าส่วนใหญ่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมาก
 กว่าสัปดาห์ละครั้ง แตกต่างจากงานวิจัยของ จิรฤดี บึงตระกูล พลวิทย์ รองสวัสดิ์
 เบญจมา สุวดี และ ฐนุ บุญญาบุตร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดน้อยครั้ง และ
 เข้าห้องสมุดในช่วงเวลาว่างจากการเรียน สำหรับวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด พบว่า
 ส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือทั่วไป หนังสือพิมพ์ วารสาร ในขณะที่งานวิจัยของละอองกาญจน์
 สุระชัยพาณิชย์ และ เชวง จารุณจันทร์ พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเขียนรายงาน
 การค้นคว้า แต่งานวิจัยของวรรณ ชาญพิศกุล พบว่านักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อทำการบ้าน

เกี่ยวกับวิธีการค้นหาหนังสือ จากงานวิจัยของกาณูณา พุทธนิมิตต์ พบว่า นักเรียนนายเรือ ส่วนใหญ่ค้นหาหนังสือด้วยวิธีเดินดูตามชั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญา สุวัทธิ และ ธนุ บุญญาวัตร นอกเหนือจากการใช้บัตรรายการเกี่ยวกับการใช้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้บริการยืมคืนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา กระแสชัย ที่ว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2-6 ต้องการบริการ ยืม-คืน มากที่สุด แต่นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ต้องการการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดมากที่สุด นอกจากนี้ผลงานวิจัยของจิรัชณี วงศ์สุวรรณ วรรณ ธนุ บุญญาวัตร และ กาณูณา พุทธนิมิตต์ พบว่า นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการโสตทัศนอุปกรณ์ และบริการ ถ่ายเอกสาร

สำหรับปัญหาการใช้ห้องสมุดด้านการใช้สิ่งพิมพ์ ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ สอดคล้องกันในแง่ที่ว่า ห้องสมุดแต่ละแห่งมีทรัพยากรไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ รัตนา กระแสชัย พบว่า นักศึกษาแพทย์ไม่รู้จักวิธีการใช้บัตรตบชั้นนี้ทางการแพทย์ เกี่ยวกับอาคารสถานที่ พบว่า อาคารห้องสมุดส่วนใหญ่คับแคบ อากาศร้อน และมีที่นั่งไม่เพียงพอ และควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ผลงานวิจัยของสุนีย์ นัยจันทร์ ได้เสนอให้ห้องสมุดจัดที่นั่งเฉพาะบุคคล เพิ่มงบประมาณ และบุคลากรในการปฏิบัติงานห้องสมุด

งานวิจัยในต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและบริการ ตลอดจนความต้องการในการใช้ห้องสมุด ได้แก่ Rzasa, และ Moriarty (1970 : 403 - 409) วิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดใน Purdu University โดยศึกษาสาเหตุในการใช้ห้องสมุดและการใช้สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท และนักศึกษาระดับปริญญาตรี Elliott (1977 : 2391 A) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน Bob Jones University ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาความแตกต่างในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาทั้ง 4 ฐานะชั้นปี Emmdad และ Rogers (1978 : 449 - 445) ศึกษาการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเลวี ประเทศอิหร่าน ผลการวิจัยดังกล่าวมีความแตกต่างและสอดคล้องกัน คือ จากการศึกษาวิจัยของ Rzasa และ Elliott พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อทำการบ้านและค้นคว้าส่วนตัว แต่ Emmdad พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือเรียน โดยมีความถี่ในการเข้าใช้ สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง Rzasa ยังพบว่า สิ่งพิมพ์ที่มีการใช้มากที่สุด คือ หนังสืออ้างอิง วารสาร และบริการถ่าย-รับ เป็นบริการที่ผู้การใช้

มากที่สุด เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด Elliott พบว่า ฐานะชั้นปีมีส่วนทำให้ วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้เปลี่ยน นักศึกษาที่มีฐานะชั้นปีสูงจะมีการเข้าใช้ห้องสมุดน้อยลง และ นักศึกษาปีแรกจะมีการใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ Urguhart และ Schofield (1971 : 233 - 241) ศึกษาความต้องการของนักศึกษาในการใช้หนังสือประเภทต่าง ๆ จำนวนและสาเหตุที่นักศึกษาหาหนังสือไม่พบ จากการสำรวจการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับปริญญาโท และนักศึกษาระดับปริญญาเอก ในมหาวิทยาลัย 3 แห่ง คือ Sussex University, Goasgor University และ Bradford University พบว่า สาเหตุที่นักศึกษาค้นหาหนังสือไม่พบ เนื่องจากหนังสือเล่มที่ต้องการมีการยืมออกไป หรือมีการใช้ในห้องสมุด มากกว่าสาเหตุการไม่ทราบวิธีค้น ดังนั้น ห้องสมุดจึงควรเพิ่มจำนวนหนังสือให้เพียงพอกับการใช้ Drake (1986 : 3179 A) วิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและทัศนคติของ นักศึกษาทางธุรกิจที่มีต่อห้องสมุด โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจ พบว่านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อห้องสมุด ดังนั้นนักศึกษาทางธุรกิจจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีการใช้ห้องสมุด